

בחרות מתנה חיונה

אירופה, התגייסתי למילחמה נגדו. לא הייתי איש שמאלי, אבל השמאל היה היחיד שהרים את דגל המילחמה נגד היטלר. הצטרפתי לבריגדה הבינלאומית בספרד. הדבקו לי תווית שמאלית. זה לא הפריע לי. גם עכשיו, העיקר הוא למנוע את עליית הליכוד. התווית אינה חשובה. ייתכן שמחנה שלי לא ישיג הישג גדול, אך ייתכן גם כי 10% מציבור הבוחרים יתנו לו את קולם.

● ציון דלאל מדרוך נוער, בן 20, מרחובות: חשוב שמחנה שלי מס-פק אלטרנטיבה סבירה לציבור ערביי ישראל. ערבי שאינו רוצה להצביע בעד גרורי השילטון או בעד רק"ח, יכול להצביע בעד מחנה שלום זה.

● יצחק ישנו, מנהל עבודה, בן 41, מרמת-גן: אנחנו מהווים מר-כיב חשוב במחנה זה. שותפיו החד-שים חופתו מכווננו בשדה. אך יותר חשוב מכוננו של כל המרכיבים הוא כוח-המשיכה של המחנה המלוכד כלפי הציבור, שלא היה מצביע בעד אף אחד מן המרכיבים לחוד. זהו הסיכוי הגדול. בתום הדיון נערכה הצבעה. 103 הצביעו בעד הקמת המחנה, 2 נגד, 1 נמנע.

25 מועמדים

גם בחירת המועמדים של התנועה, ש-יצורו לרשימת-מועמדים הכללית של מחנה שלי, לא עוררה את הסערות ה-מקובלות במפלגות הישראליות הרגילות. לצערי הציג רק איש אחד את מועמדו-תו למקום הראשון. הוא נבחר פה-אחד. מכיוון שאני שותף הצבעות פה-אחד, הצטרפתי על כך — למרות שמועמד זה הייתי אני.

על המקום השני התחרו שני עורכי-דין — עורך-הדין אמנון זיכרונות ועורך-הדין שימחה ניר, שניהל בשעתו מאבק סוער בלישכת עורכי-הדין. זיכרונות נבחר ברוב גדול, כאשר רק אחד מצביע נגדו. לאחר-מכן נבחרו 23 מועמדים נוספים. הם לא יהיו במקומות ריאליים, אך בי-עצם התייצבותם ברשימה באו להביע תמיכה בה. זהו מיגוון רחב מאד — החל במנהל-בנק וכלה בפועל-בניין, החל בי-סטודנטית לאמנות וכלה במחנכת. ה-רשימה כוללת גם שלושה ערבים, שלוש-תם בני-כפרים.

אולם שום ועידה של תנועתנו אינה יכולה להסתפק בעניינים אירגוניים, חשובים ככל שיהיו. חלק חשוב של ה-וועידה הוקדש לדיון במגעים הישראליים-פלסטיניים, ובמשמעות ההחלטות של ה-מועצה הלאומית הפלסטינית האחרונה בקאהיר. את הדיון הניחה יוסי אמיתי, שתוכיח בניתוח מיקצועי כי ההחלטות מהוות צעד משמעותי קדימה, בדרך אל ההידברות והשלום, אף שצעד זה לא הרחיק לכת במידה הרצויה. בעיקר הצי-ביע אמיתי על ארבעה הישגים של המתו-נים באש"ף:

- הוחלט ללכת לז'נבה.
- הוחלט להקים "מדינה פלסטינית לאומית" בחלק מן הארץ.
- ניתן ליאסר עראפאת ייפוי-כוח לפעול למען מטרות אלה, מבלי שיוזקק לאישור נוסף מטעם המועצה.
- במהלך הוועידה הוזכרו בפה מלא המגעים בין אש"ף ובין "המועצה ה-ישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני", וניתן אישור-בדיעבד למגעים אלה, ש-הוכחו עד כה.

את דבריו סיים אמיתי בפסוק, שיכול היה לשמש סיסמה לוועידה כולה. היה זה פסוק מספר בראשית, פרק ח', פסוק ח':

"וישלח (נוח) את היונה מהיתו, לר-אות הקלו המים מעל פני האדמה..." והנמשל: אנחנו היונה המסיירת בי-שטח, כדי לראות אם ירדו פני השטח במרחב, ואם הגיעה העת לשלום וליצי-רה.

אורי אבנרי

הבנתי את השאלה. במשך שנים חיכיתי שזה יקום!

● זהבי גולדמן, סטודנט, בן 27 מ-תל-אביב: אני רוצה להגיד מה קורה בשטח. הסטודנטים קיבלו את האיחוד בשימחה ובהתלהבות. העיקר הוא ה-שלום, ולמענו צריכים לאחד את כל הכו-חות שישנם. הדור העלול להיחרג במילח-מה חבאה, אם תפרוץ, רוצה באיחוד הזה.

● בתיה וכסלר, מתל-אביב, מדינת-תיירים במוזיאון, בת 66, הקשיבה שבין הצירים: אני פאציפיסטית. אני חסה על כל טיפה של דם. האויב הגדול הוא ה-ליכוד, המוביל למילחמה. מול פני הסכ-נה שהליכוד יעלה לשילטון, הקמת ה-מחנה הזה היא חיונית!

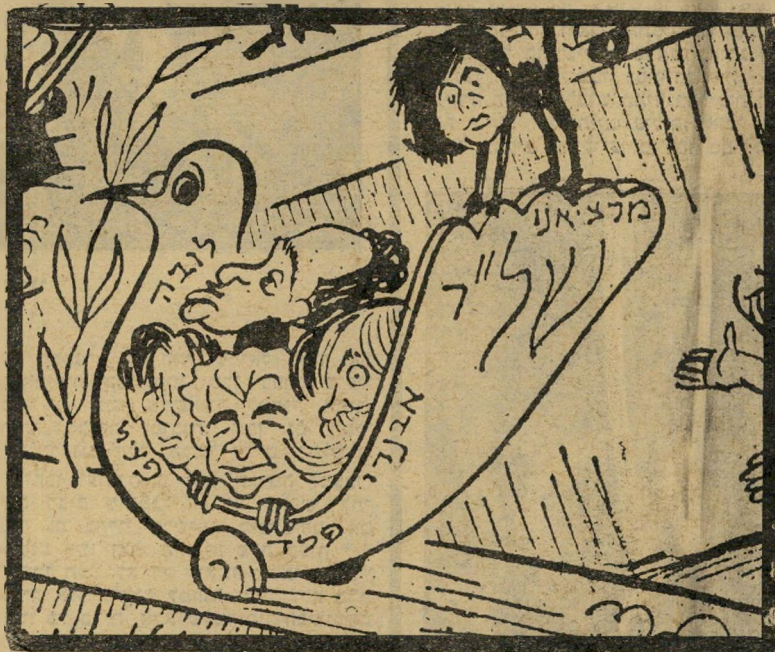
● משה ברעמי, נציג התנועה במועצת פועלי תל-אביב: אחרי מילחמת-העולם הראשונה ביקש הנשיא וודרו וילסון ש-ארצות-הברית תצטרף לחבר-הלאומים. הסנט האמריקאי סיכל את תוכניתו, ואמריקה לא הצטרפה. זוהי אחת הסי-בות לכך שפרצה מילחמת-העולם השנייה,

סיפרתי כי ועדת-המצע המשותפת של מחנה שלי, שהתקילה בפעולתה המזור-זת, גילתה מחדש עובדה זו. למרות ה-הבדלים הרעיוניים והשוני במינוח וב-סיסמות, נתגלתה זהות רבה מאד בי-הצעות המעשיות, שהובאו במציעיהם של המרכיבים השונים. בסופו של דבר, בי-ישראל של 1977, ולגבי ארבע השנים הקרובות, אין כימעט הבדל מעשי בין ההצעות המעשיות של ליברל בעל מצפון סוציאלי, סוציאלי-דמוקרטי, סוציאליסט הומאני ופנתר שחור. רק הסיגנון שונה.

12 דוברים

● נים-עשר צירים השתתפו בווי-כוח על נושא זה. 11 דיברו בזכות הקמת המחנה. רק אחד — הדובר הרא-שון — טען נגדה.

● עמי שווארץ, כלכל ב"א, אל על: אורי אבנרי נולד בגרמניה. לכן יש לו טראומה של עליית הנאצים לשילטון. חשוב לו למנוע בכל מחיר את עליית ה-ימין הלאומי-הקנאי לשילטון בישראל.

קאריקטורה של זאב ב"הארץ"

על עשרות מיליוני הרוגיה. אל נהיה אנחנו במצב של הסנאט האמריקאי, ואל נסרב להצטרף למחנה הדרוש למניעת מילחמה!

● שלום זמיר, מכפר אמירים בגליל העליון: אני מברך על האיחוד, ואני קורא להמשיך במאמצים לחרתתו ו-לצירוף כל חוג וכל אדם המוכנים לכך! ● עימנואל יגול, איש קרית ביאליק, מנהל חשבונות בן 48: אני מרא-שוני תנועת העולם הזה. אבל לולא קם האיחוד, לא הייתי יכול להצביע בעד רשימת התנועה. הייתי חושש שמא קולי יילך לאיבוד, ויהפוך לקול לליכוד. הייתי חושש שמא מנחם בגין יעלה לשילטון ביגלל איבוד קולי. בסינטי-הלילה שלי אני מקבל פריחה על כל הגוף, כשאני חושב על ממשלה בראשות בגין. אולי הייתי לוקח גלולה נגד גועל-נפש ומצביע בעד המערך.

● שמואל סגל, עורך-דין, תל-אביב: מעולם לא ראינו קדושה במיסגרת תנוע-תנו. היא נועדה מלכתחילה להיות תנו-עה פלורליסטית, שבה יש מקום לגוונים רבים. לולא קם האיחוד, לא הייתי יכול להצביע בעד רשימתנו בבחירות אלה. גם אני הייתי חושש שמא קולי יאבד, ובכך הייתי עוזר לעליית הליכוד. לפני ארבעים שנה, עוזר איום הפאשיזם על

תנועת העולם הזה מעולם לא עסקה בגיוונים מיפלגתיים. שלוש ועידותיה — מאז הניצחון בבחירות 1965 ועד מילחמת יום-הכיפורים — היו ועידות-עבודה, ש-נועדו לגבש תשובות לבעיות השלום, ה-רפורמה הפנימית והסתאבות המימסד. גם הוועידה שנתקיימה השבוע היתה ועידת-עבודה עניינית. כאשר זומנה, היתה התנועה בעיצומה של מערכת-הבחירות העצמאית שלה. פעילי מיבצע-הבחירות מכל חלקי הארץ עמדו להתכנס כדי לדון בפירטי המיבצע, לגבש את רשימת-המועמדים של התנועה ולהנחות את דוב-ריה.

ביתניים, במפתיע, קם מחנה שלי. על הוועידה הוטל תפקיד מרכזי חדש: לדון בהצטרפות התנועה למחנה שלי ולקבל החלטה מחייבת.

4 נימוקים

היה זה דיון שקט, תרבותי, נוקב. ה-נימוקים בעד נגד ליכוד-הכוחות הושמעו בצורה הגיונית, לעיתים בלחץ, לפעמים במטר של קריאות-ביניים.

106 צירי הוועידה, הפעילים המרכזיים של 23 סניפי התנועה שהתגייסו למיבצע הבחירות, הקשיבו, שקלו, התווכחו. בחלטות לפניהם את הנימוקים שהבי-או אותם, כנציג התנועה, לחתום על הסכם הקמת המחנה, בכפוף לאישור ב-וועידה, שמת את הדגש על ארבע נקו-דות, הנראות לי מכריעות:

● הרצון להוות בכנסת הבאה לא רק קול מתריע, המותח ביקורת על המחד-לים ומצביע על הפיתרונות, אלא גם כוח פוליטי, שיאז בכוחו להשפיע על הרכב הממשלה ועל קבלת ההחלטות ה-גורליות. בתנאים מסוימים, עשוי להתי-וות בכנסת הבאה מאזן-הכוחות שיאפ-שר גם לסייע לאיגדולה, אך בעלת דרך ברורה, לחוות את לשון-המאזניים בהכר-עות לאומיות, בענייני מילחמה ושלום, דת ומדינה, שחיתות ופער חברתי.

● הצורך לפרוץ מן הבידוד שניכפה עלינו אחרי ניצחוננו ההתחלתי ב-65', ושממנו לא הצלחנו לצאת. העובדה שבכל מערכת-הבחירות קיבלה תנועתנו כ-1% של הקולות הפכה תופעת-קבע. גם התנו-עות האחרות, שהצטרפו למחנה, נמצאו במצב דומה. רק בכוחות משותפים ניתן יהיה לפרוץ אל הציבור הרחב.

● השאיפה למנוע איבוד קולות. בי-בחירות האחרונות איבד מחנה-השלום לפחות שני מנדאטים, ביגלל אובדן קו-לות הרשימות שלא עברו את אחוז-החסימה, או שעודפיהם לא נשקלו ביגלל חוק בארבע-עשרה הפחד מפני הפסד זה עמד לגורם לכך שרבות בוחרים, שיכלו להצביע בעד מחנה-השלום, היו נותנים את קולותיהם לרשימות אחרות, הרחו-קות מהם.

● הדרישה הכללית, שבאה לידי בי-טוי בכל חוגי-ההגות, לאיחוד כוחות ה-שלום והשינוי. דוברי כל התנועות המשי-תתפות במחנה נשאלו, בכל אסיפה ובכל חוגי-הבית: "מדוע אינכם מתאחדים?" לא היתה לכך תשובה משכנעת. ביגלל אי-האיחוד היו כל מרכיבי-המחנה עלו-לים להפסיד אלפי קולות, כתוצאה-מהאח-צודקת של אוהדיהם על אי-האיחוד.

הצבעתי גם על העובדה שלמרות ה-הבדלים האידיאולוגיים בין מוקד ותנו-עת העולם הזה, הסוציאליסטים העצמי-איים והפנתרים, והאישים הבלתי-יתלויים שבאו מצדדים שונים — הרי למעשה מאוחדים כולם בפיתרונות המעשיים ל-בעיות החשובות. ולראייה: בארבע שנות כהונתי בוועד הפועל של ההסתדרות (ו-בארבע השנים הקודמות, שבהן כיהן אלכס מסיס בתפקיד זה) לא היתה אף פעם אחת שבה לא הצביעו כל הגו-רים האלה יחד. גם בשמונה שנות כהונ-תי בכנסת לא היה כימעט מיקרה שבו לא פעלו המרכיבים (בגלגוליהם הקוד-מים) באופן מקביל.